

Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft flexibiliteit en samenwerking tussen de distributienetbeheerders en het extern verzelfstandigd agentschap NV Vlaams Energiebedrijf

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 20, gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993;
- het Energiedecreet van 8 mei 2009, artikel 4.1.8/1, derde lid, ingevoegd bij het decreet van 30 oktober 2020, artikel 4.1.17/5, §1, tweede lid, §2, tweede lid, en §3, tweede en vierde lid, en artikel 4.1.17/7, derde lid, ingevoegd bij het decreet van 2 april 2021.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 4 februari 2022.
- De Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt heeft advies gegeven op ... (datum).
- De Raad van State heeft advies xxxxx/x (adviesnummer) gegeven op ... (datum), met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. Dit besluit voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van richtlijn 2012/27/EU.

Art. 2. In artikel 1.1.1, §2, van het Energiebesluit van 19 november 2010, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2021, wordt een punt 99°/2/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“99°/2/1 telecontrole: een centraal besturingssysteem dat de netbeheerder de mogelijkheid geeft om beperkingen op te leggen overeenkomstig de regels van het toepasselijke technisch reglement;”.

Art. 3. In titel III, hoofdstuk I, van hetzelfde besluit, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 3 december 2021, wordt een afdeling IV/1, die bestaat uit artikel 3.1.34/1, ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling IV/1. Samenwerking tussen de distributienetbeheerders en het VEB

Art. 3.1.34/1. §1. In dit artikel wordt verstaan onder VEB: het extern verzelfstandigd agentschap NV Vlaams Energiebedrijf, vermeld in artikel 3 van het decreet van 15 juli 2011 houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap NV Vlaams Energiebedrijf.

§2. Het gezamenlijke aanbod van energiebesparings- en hernieuwbare energiediensten door de distributienetbeheerders en het VEB aan de lokale besturen bestaat uit:

- 1° energiebesparings- en hernieuwbare energieopdrachten;
- 2° complementaire dienstverlening;
- 3° de uitwisseling en het gezamenlijke beheer van de gegevens in het kader van de opdrachten en de dienstverlening, vermeld in punt 1° en 2°.

De energiebesparings- en hernieuwbare energieopdrachten, vermeld in het eerste lid, 1°, betreffen werken, leveringen of diensten met betrekking tot energiebesparings- en hernieuwbare energiemaatregelen die aan een lokaal bestuur worden aangeboden of door een lokaal bestuur worden besteld. Deze energiebesparings- en hernieuwbare energieopdrachten worden maximaal door ondernemingen verricht, nadat ze door de distributienetbeheerders of het VEB zijn gekozen, in overeenstemming met de overheidsopdrachtenwetgeving.

De complementaire dienstverlening, vermeld in het eerste lid, 2°, bestaat uit:

- 1° aanvullende aankoopactiviteiten;
- 2° de opvolging van de kwaliteit van de uitvoering van de energiebesparings- en hernieuwbare energieopdrachten;
- 3° in voorkomend geval, de projectcoördinatie op het terrein.

De uitwisseling en het gezamenlijke beheer van gegevens, vermeld in het eerste lid, 3°, hebben betrekking op alle gegevens die de distributienetbeheerders en het VEB voor de uitwerking en uitvoering van het gezamenlijke aanbod van energiebesparings- en hernieuwbare energiediensten nodig hebben, met uitsluiting van het dataverkeer waarin is voorzien binnen de werking van de energiemarkt voor de levering van energie, zonder daarbij afbreuk te doen aan de voorwaarden voor de onafhankelijkheid die op de distributienetbeheerders en het VEB rusten.

§3. De distributienetbeheerders en het VEB geven hun gezamenlijke aanbod van energiebesparings- en hernieuwbare energiediensten aan de lokale besturen vorm op basis van hun wederzijdse sterktes en de principes van doelmatigheid en efficiëntie. Dat houdt het volgende in:

- 1° de distributienetbeheerders zijn verantwoordelijk voor de communicatie met de lokale besturen over het gezamenlijke aanbod van energiebesparings- en hernieuwbare energiediensten, met inbegrip van de communicatie over de uitvoering van de energiebesparings- en hernieuwbare energieopdracht;
- 2° de lokale besturen die het gezamenlijke aanbod van energiebesparings- en hernieuwbare energiediensten gebruiken, verwerven een energiebesparings- of hernieuwbare energieopdracht via de aankoopcentrale van het VEB of via een overheidsopdrachtenprocedure die de werkmaatschappij in opdracht van de distributienetbeheerders of andere aanbesteders in haar werkingsgebied organiseert. De voormelde aankoopcentrale van het VEB omvat alle opdrachten en raamovereenkomsten voor de uitvoering van energiebesparings- en hernieuwbare energieopdrachten die het VEB als aankoopcentrale als vermeld in artikel 2, 6°, a), van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, plaatst of sluit en die het VEB als gecentraliseerde aankoopactiviteiten als vermeld in artikel 2, 7°, a) en b), van de voormelde wet, aan de besturen aanbiedt, en alle bijbehorende aanvullende aankoopactiviteiten;
- 3° de distributienetbeheerders zijn verantwoordelijk voor de projectcoördinatie door eigen medewerkers als het lokaal bestuur een dergelijke dienstverlening vraagt;
- 4° de distributienetbeheerders en het VEB gebruiken een gezamenlijk internetplatform van het VEB om de aanvragen van de besturen te verwerken en ze zorgen samen voor de ontwikkelingen aan dat internetplatform die voor het gezamenlijke aanbod noodzakelijk zijn.

§4. Op initiatief en na toestemming van een lokaal bestuur verstrekken de distributienetbeheerders conform artikel 4.1.22/5 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 de nodige energiegerelateerde gegevens van dat lokaal bestuur aan het VEB of aan iedere andere aanbieder van energiediensten.

§5. De distributienetbeheerders, het VEB en de lokale besturen evalueren de samenwerking tweejaarlijks, wat betreft de mate waarin de beoogde doelmatigheid en efficiëntie worden gerealiseerd, en ze nemen initiatieven om de doelmatigheid en efficiëntie van hun samenwerking te verhogen.

De distributienetbeheerders en het VEB rapporteren uiterlijk op 31 december 2024 en vervolgens tweejaarlijks over de resultaten van hun samenwerking aan de minister.”.

Art. 4. In titel III, hoofdstuk I, van hetzelfde besluit, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 3 december 2021, wordt een afdeling IV/2, die bestaat uit artikel 3.1.34/2 tot en met 3.1.34/6, ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling IV/2. Flexibiliteit

Art. 3.1.34/2. Gereserveerde technische flexibiliteit als vermeld in artikel 4.1.17/5, §1, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, is van toepassing op de volgende categorieën van netgebruikers en gebruikers die aangesloten zijn op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit:

- 1° producenten die elektriciteit opwekken in productie-installaties met telecontrole;
- 2° natuurlijke personen of rechtspersonen die elektriciteitsopslagfaciliteiten met telecontrole exploiteren;
- 3° prosumenten van wie de decentrale productie-installatie is aangemeld bij de elektriciteitsdistributienetbeheerder, als dertig dagen na melding aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder van een door lokale congestie uitvallende omvormer het probleem nog niet verholpen is.

In afwijking van het eerste lid is gereserveerde technische flexibiliteit niet van toepassing op bestaande aansluitingen met flexibele toegang als de producent ervoor kiest het bestaande aansluitingscontract te behouden.

In afwijking van het eerste lid, 3°, is gereserveerde technische flexibiliteit vanaf 1 januari 2025 niet van toepassing op prosumenten gedurende de hele periode dat zij de netbeheerder voor de plaatsing van een digitale meter de toegang weigeren tot de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter is opgesteld en waarover zij het eigendoms- of gebruiksrecht hebben.

Art. 3.1.34/3. Niet-gereserveerde technische flexibiliteit als vermeld in artikel 4.1.17/5, §2, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, is van toepassing op de volgende categorieën van netgebruikers en gebruikers die aangesloten zijn op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit:

- 1° producenten die elektriciteit opwekken in productie-installaties met telecontrole;
- 2° natuurlijke personen of rechtspersonen die elektriciteitsopslagfaciliteiten met telecontrole exploiteren, wat de wijziging van het profiel van injectie betreft.

Art. 3.1.34/4. §1. Als gereserveerde technische flexibiliteit wordt toegepast, ontvangt de netgebruiker een compensatie, die de elektriciteitsdistributienetbeheerder berekent aan de hand van de volgende elementen:

- 1° het flexibiliteitsvolume dat is berekend volgens de specificaties die de netbeheerder bepaald heeft conform artikel 4.1.6, §1, 15°, van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Het referentieprofiel van de productie-installatie of elektriciteitsopslagfaciliteit, dat gebruikt wordt om het flexibiliteitsvolume te bepalen, wordt op kwartierbasis bepaald en benadert de werkelijke productie van de gemoduleerde productie-installatie zo goed mogelijk;
- 2° een vergoeding voor de niet-geproduceerde energie op basis van:
 - a) de day-aheadprijs op de Belgische spotmarkt. De energiecomponent kan niet negatief zijn. De minister kan een minimumvergoeding bepalen;

- b) in geval van productie-installaties op basis van hernieuwbare bronnen die groenestroomcertificaten ontvangen, worden de groenestroomcertificaten vergoed op basis van het berekende flexibiliteitsvolume;
 - c) in geval van warmte-krachtinstallaties die warmtekrachtcertificaten ontvangen, worden de warmtekrachtcertificaten vergoed op basis van het berekende flexibiliteitsvolume;
 - d) de marktprijs voor garanties van oorsprong;
 - e) een door de minister bepaalde vergoeding voor de impact op de evenwichtsverantwoordelijke;
- 3° in geval van warmte-krachtinstallaties, de aanvullende exploitatiekosten, die de minister kan bepalen.

In afwijking van het eerste lid ontvangen de prosumenten, vermeld in artikel 3.1.34/2, eerste lid, 3°, in geval van toepassing van gereserveerde technische flexibiliteit een compensatie waarvan de minister de hoogte jaarlijks tegen 31 oktober bepaalt, rekening houdend met de gemiddelde jaarprijs van elektriciteit. De elektriciteitsdistributienetbeheerder betaalt die compensatie jaarlijks tegen 30 november. Het recht op compensatie begint vanaf de melding, vermeld in artikel 3.1.34/2, eerste lid, 3°, en loopt zolang de prosumant door een lokale congestie wordt getroffen.

§2. Als gereserveerde technische flexibiliteit wordt toegepast, ontvangt de gebruiker die aangesloten is op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, een compensatie, die de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit berekent aan de hand van de volgende elementen:

- 1° het flexibiliteitsvolume dat wordt berekend volgens de specificaties die de netbeheerder heeft bepaald conform artikel 4.1.6, §1, 15°, van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Het referentieprofiel van de productie-installatie of elektriciteitsopslagfaciliteit, dat gebruikt wordt om het flexibiliteitsvolume te bepalen, wordt op kwartierbasis bepaald en benadert de werkelijke productie van de gemoduleerde productie-installatie zo goed mogelijk;
- 2° een vergoeding voor de niet-geproduceerde energie op basis van:
 - a) de day-aheadprijs op de Belgische spotmarkt. De energiecomponent kan niet negatief zijn;
 - b) in geval van productie-installaties op basis van hernieuwbare bronnen die groenestroomcertificaten ontvangen, worden de groenestroomcertificaten vergoed op basis van het berekende flexibiliteitsvolume;
 - c) in geval van productie-installaties op basis van warmtekrachtkoppeling die warmtekrachtcertificaten ontvangen, worden de warmtekrachtcertificaten vergoed op basis van het berekende flexibiliteitsvolume;
 - d) de marktprijs voor garanties van oorsprong;
 - e) een door de minister bepaalde vergoeding voor de impact op de evenwichtsverantwoordelijke, tenzij deze impact wordt geneutraliseerd;
- 3° in geval van een warmte-krachtinstallatie, de aanvullende exploitatiekosten, die de minister kan bepalen.

Art. 3.1.34/5. Als niet-gereserveerde technische flexibiliteit wordt toegepast, ontvangen de netgebruiker en de gebruiker die aangesloten is op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit geen compensatie, tenzij de modulatie, die niet het gevolg is van overmacht of noodsituatie, minstens vier uur aanhoudt.

De elektriciteitsdistributienetbeheerder berekent de compensatie aan de hand van de elementen, vermeld in artikel 3.1.34/4, §1, eerste lid. De beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit berekent de compensatie aan de hand van de elementen, vermeld in artikel 3.1.34/4, §2.

Art. 3.1.34/6. De elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit publiceren jaarlijks voor 1 oktober het rapport, vermeld in artikel 4.1.17/7 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, over het vermogen, de opslagcapaciteit en het type van de elektriciteitsopslagfaciliteiten die gekoppeld zijn aan hun net, op hun website. Ze bezorgen dat rapport op hetzelfde moment aan de VREG en de minister.”.

Art. 5. Aan titel XII, hoofdstuk III van hetzelfde besluit, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022, wordt een artikel 12.3.28 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 12.3.28. In afwijking van artikel 3.1.34/2, eerste lid, 3° van dit besluit, is gereserveerde technische flexibiliteit slechts van toepassing op prosumenten van wie de decentrale productie-installatie is aangemeld bij de elektriciteitsdistributienetbeheerder, als de prosumant vanaf de datum van inwerkingtreding van voormeld artikel tot en met 31 december 2022 een omvormer die door lokale congestie uitvalt, heeft gemeld aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder, en het probleem na negentig dagen nog niet verholpen is."

Art. 6. De Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR